

Zastępca Prezydenta
Miasta Poznania

Znak sprawy: Or-II.0003.1.562.2015
Lotus: 241215 - 196

Pan
Jan Sulanowski
Radny Miasta Poznania

Poznań, 24.12. 2015 r.

Szanowny Panie Radny,

w związku ze złożoną przez Pana Radnego w dniu 10 grudnia 2015 r. interpelacją w sprawie procedur w razie zatrucia chemikaliami rzek w Poznaniu, którą Prezydent Miasta przekazał mi celem udzielenia odpowiedzi, uprzejmie informuję:

Pyt.1. *„Czy prowadzone są rutynowe kontrole w zakładach produkcyjnych?”*

Art. 1. ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U.2013.686 j.t.) stanowi, iż do kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w zakładach oraz badania i oceny stanu środowiska powołana jest Inspekcja Ochrony Środowiska. Zadania określone w ww. ustawie na terenie województwa wielkopolskiego prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Ustawa Prawo Wodne (Dz. U. 2015.469 j.t.) nakłada na Wydział Ochrony Środowiska jedynie obowiązek dokonywania przeglądu pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi lub do urządzeń kanalizacyjnych, a także realizacji tych pozwoleń, co najmniej raz na 4 lata.

Pyt.2 i 3 *„Jakie są procedury zawiadamiania Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (WIOŚ), Państwowej Straży Pożarnej (PSP) oraz innych instytucji, w razie wylania do rzeki lub do kanalizacji deszczowej chemikaliów? Jak wygląda procedura obserwacji i zawiadamiania WIOŚ o zanieczyszczeniach, martwych rybach, itp.? Jak szybko jednostka zajmująca się pobieraniem próbek może dotrzeć na brzeg Warty oraz do kolejnych studzienek deszczowych prowadzących w stronę terenów zabudowanych, a szczególnie firm?”*

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2013 r. poz. 1166) Centrum Zarządzania Kryzysowego dla miasta Poznania działające w strukturze Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa, zapewnia poprzez pełnienie całodobowego dyżuru: przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego, współdziałanie

z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej oraz współpracuje z podmiotami realizującymi monitoring środowiska.

Powyższy zapis ustawowy realizowany jest zgodnie z Planem Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania, który zawiera procedury dotyczące usuwania zagrożeń na terenie Poznania. Podmiotem wiodącym w usuwaniu skażeń środowiska jest Państwowa Straż Pożarna, która informację o wystąpieniu zagrożenia może uzyskać od mieszkańców lub stanowisk kierowania służb i straży, inspekcji oraz podmiotów gospodarczych poprzez numery alarmowe 112 i 998. Stanowisko Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej powiadamia o zagrożeniu pozostałych uczestników zarządzania kryzysowego (Policję i Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania) oraz kieruje działaniami ratowniczymi podjętymi w celu likwidacji zagrożenia.

Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania w przypadku uzyskania informacji o zagrożeniu powiadamia niezwłocznie Prezydenta Miasta Poznania, jego zastępców, dyrektorów wydziałów Urzędu Miasta Poznania oraz członków Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W przypadku zatrucia ryb zostaje powiadomiony użytkownik rybacki akwenu.

O zagrożeniu, którego likwidacja przekracza kompetencje instytucji miejskich lub dotyczy infrastruktury krytycznej bądź mienia będącego własnością Skarbu Państwa, Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania powiadamia Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, które jest odpowiedzialne za uruchomienie działań administracji rządowej i instytucji poziomu wojewódzkiego.

Pyt.4. „Czy Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania (WOŚ UMP) współpracuje z poznańskimi uczelniami w zakresie:

- a) wykorzystania ich laboratoriów;
- b) opracowania systemu monitoringu na najbardziej newralgicznych kolektorach doprowadzonych do rzeki Warty oraz pozostałych cieków;
- c) badania wpływu zanieczyszczeń na życie biologiczne w Warcie?”

Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania nie współpracuje z poznańskimi uczelniami w zakresie: wykorzystywania laboratoriów, opracowania systemu monitoringu na najbardziej newralgicznych kolektorach doprowadzonych do rzeki Warty oraz pozostałych cieków, a także badania wpływu zanieczyszczeń na życie biologiczne w Warcie. Nadmienić należy, że badania powinny przeprowadzać laboratoria posiadające stosowne akredytacje. Powyższe działania należą do kompetencji WIOŚ w Poznaniu.

Pyt. 5. „Czy w świetle obowiązujących przepisów sprawcy zanieczyszczeń obciążani są kosztami przeprowadzanych akcji oraz zobowiązani do wypłaty odszkodowań?”

Postępowanie związane z obciążeniem kosztami przeprowadzonych akcji oraz zobowiązaniem do wypłaty odszkodowań jest wyłączną kompetencją Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Pyt.6. „W jaki sposób rozdzielone są kompetencje i odpowiedzialność pomiędzy WOŚ UMP, WIOŚ, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu (RZGW) i PSP?”

Poniżej przedstawiam najważniejsze kompetencje odpowiednich Organów:

- **Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Poznania:**

- udzielanie pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód, wykonywanie urządzeń wodnych i innych według posiadanych kompetencji, oraz stwierdzenie wygaśnięcia, cofnięcia lub ograniczenia tych pozwoleń,
- wydawanie decyzji o legalizacji urządzenia wodnego wykonanego bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, jeżeli wykonane urządzenie wodne nie narusza przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisów art. 63 ustawy – Prawo wodne,
- dokonywanie przeglądu ustaleń pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody, co najmniej raz na 4 lata,
- ustalanie linii brzegu dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych oraz w związku z trwałym zajęciem przez wody płynące, w sposób naturalny, gruntu nie stanowiącego własności właściciela wody według posiadanych kompetencji, jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

- **Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej:**

- sporządzanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocen ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych, w regionie wodnym,
- opracowywanie warunków korzystania z wód regionu wodnego,
- przygotowanie projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych,
- przygotowywanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych,
- prowadzenie katastru wodnego dla regionu wodnego,
- wykonywanie kontroli gospodarowania wodami,
- planowanie przedsięwzięć związanych z odbudową ekosystemów zdegradowanych przez eksploatację zasobów wodnych.

- **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska:**

- kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym użytkowaniu zasobów przyrody,

- prowadzenie postępowań administracyjnego w związku z naruszeniem wymagań ochrony środowiska, w tym w szczególności wydawanie decyzji w sprawach:
 - a) wymierzania administracyjnych kar pieniężnych,
 - b) wstrzymywania działalności,
 - c) innych dotyczących ochrony środowiska.
- współdziałanie w zakresie ochrony środowiska z innymi organami kontrolnymi, organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz organami administracji państwowej i rządowej, samorządu terytorialnego i obrony cywilnej, a także organizacjami społecznymi i opiekunami społecznymi,
- opracowywanie i wdrażanie metod analityczno-badawczych i kontrolno-pomiarowych,
- kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii,
- badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska,
- inicjowanie działań tworzących warunki zapobiegania poważnym awariom oraz usuwania ich skutków i przywracania środowiska do stanu właściwego,
- kontrola gospodarowania wodami w zakresie określonym w ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne

- **Państwowa Straż Pożarna** (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego):

- Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej lub Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może zawrzeć umowę cywilnoprawną z podmiotami, które dobrowolnie godzą się współdziałać w akcjach ratowniczych, odpowiednio na obszarze powiatu, województwa lub kraju.
- Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy w zakresie ratownictwa chemicznego i ekologicznego obejmuje planowanie, organizowanie i realizację działań ratowniczych niezbędnych do zmniejszenia lub likwidacji bezpośrednich zagrożeń stwarzanych przez substancje niebezpieczne dla ludzi, zwierząt, środowiska lub mienia. Działania ratownicze, obejmują w szczególności:
 - rozpoznanie i identyfikację zagrożenia,
 - włączanie lub wyłączanie instalacji, urządzeń i mediów mających wpływ na bezpieczeństwo zagrożonych lub poszkodowanych osób oraz na bezpieczeństwo

ratowników, z wykorzystaniem zaworów lub bezpieczników będących na instalacji użytkowej obiektu objętego działaniem ratowniczym,

- ocenę rozmiarów zagrożenia i prognozowanie jego rozwoju,
- likwidację, ograniczenie lub zwiększenie strefy zagrożenia,
- dostosowanie sprzętu i technik ratowniczych do miejsca zdarzenia i rodzaju substancji niebezpiecznej w celu ograniczenia skutków wycieku, parowania lub emisji substancji niebezpiecznej,
- stawianie zapór na zbiornikach, ciekach lub akwenach zagrożonych skutkami rozlania substancji niebezpiecznych,
- związywanie lub neutralizacja substancji niebezpiecznych,
- zabezpieczenie terenu objętego wyciekiem substancji niebezpiecznej,
- prowadzenie czynności z zakresu dekontaminacji wstępnej,
- ocenę rozmiarów powstałego zdarzenia.

Jednocześnie informuję, że interpelacja Pana Radnego została przekazana do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska z prośbą o udzielenie wyjaśnień na pytania pozostające w gestii tej jednostki. Niezwłocznie po ich uzyskaniu zostaną one przekazane Panu Radnemu.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCĄ PRYZYDENTA
MARIUSZ WIŚNIEWSKI
Mariusz Wiśniewski

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miasta

